

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozás. *Ernuszt* Kelemen v. b. t. t. főrendiházi tag, az Országos Erdészeti Egyesület régi alapító tagja, 85 éves korában oladi birtokán elhunyt.

Béke hamvaira!

A kormányváltozás. Legutóbbi lapszámunk megjelenése óta új kormány vette át az ország ügyeinek intézését. A bennünket érdeklő földmivelésügyi tárca éléről visszalépett báró *Ghyllány Imre*, aki nagy ügyszeretettel és a jó erdőgazda hozzáértésével kormányozta erdészetünket a legfelső fórumon s többek között egy új erdőtörvény létesítése ügyében tett kezdeményező lépésével is tanujelét adta annak, hogy az erdőgazdaság nagy jelentőségét közgazdasági életünkben méltányolta. Nagy hálával tartozunk továbbá a távozó földmivelésügyi miniszter urnak azért a szilárd magatartásáért, amelylyel a múlt évben az új adótörvények tárgyalásánál az erdőgazdaság érdekeit megvédte.

Utódja nem új ember a földmivelésügyi minisztériumban. *Mezőssy Béla*, mint a koalíciós kormány földmivelésügyi államtitkára, már résztvett az erdészeti ügyek intézésében s már akkor mint az erdőgazdaság igaz barátját ismerhettük meg. Ebből a körülményből azt a jogos reményt merithetjük, hogy a kormányváltozás az erdészeti közigazgatás terén nem fog megrázkódásokkal járni.

Kitüntetések. Ő Felsége kitünő szolgálataik elismeréséül Garamveszelei báró *Kazy József* belső titkos tanácsos, földmivelésügyi minisztériumi államtitkárnak ezen állásától való felmentése alkalmából Szent-István-rendje középkeresztjét díjmentesen és dr. Abarai és Bartóki *Bartóky József* belső titkos tanácsos, földmivelésügyi minisztériumi államtitkárnak Ferencz-József-rendje nagykeresztjét, báró *Tallán Béla* v. b. t. t., az Országos Erdészeti Egyesület elnökének pedig az I. oszt. vaskoronarendhez a hadi-ékitményt adományozta.

Katonai kitüntetés. Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége folyó évi május hó 20-án kelt legfelsőbb kéziratával az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismeréséül *Bágyoni Szabó Endre* erdőmérnöknek a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Hirek a hadbavonult erdőtisztekről. *Istvánffy* József m. kir. segéderdőmérnök, aki még a háboru kitörése előtt mint hadapród-jelölt fegyverszolgálatra bevonult és azóta szüntelenül katonai fegyverszolgálatot teljesít, a háboru ideje alatt teljesített kiváló szolgálatainak többszöri elismerése után ez év május havában főhadnagygyá lépett elő és egyuttal elnyerte az immár hatodik és hetedik kitüntetését: a német vaskeresztet és a bolgár vitézségi érmet. Eddigélé sem meg nem sebesült, sem pedig betegség nem akadályozta meg őt a haza iránti szent kötelességének teljes odaadással való hű teljesítésében.

Változás az Országos Erdészeti Egyesület személyzetében. *Czillinger* János kir. alerdőfelügyelő, aki közel 10 éven át látta el az egyesületnél a segédtitkári teendőket, egészségi és családi okokból erről az állásától lemondott. Sajnálattal látjuk őt az egyesület tisztikarából távozni, mely alkalomból az igazgató-választmány hosszas buzgó működéséért köszönetet és elismerést szavazott. Helyét *Krall* János m. kir. erdőmérnök foglalja el.

Az Országos Mérnökgyűlés mult hó 29-én Miksa főherczeg jelenlétében igen ünnepélyes alakban folyt le a József-műegyetem díszes aulájában. Az óriási számban összesereglett mérnökök sorában számos budapesti és vidéki erdőmérnököt is láttunk, így *Pécs* Kálmán, *Kovács* Gábor és *Arató* Gyula min. tanácsosokat, *Csupor* István, *Kovács* Aladár, *Martian* Livius főerdőtanácsosokat, *Eránosz* Antal János kir. erdőfelügyelőt és sok más kartársat.

A dr. *Zielinski* Szilárd műegyetemi tanár által előterjesztett ahhoz a határozati javaslathoz való hozzájárulását, amely a mérnöki rendtartásra vonatkozó törvény megalkotásának szükségességét mondotta ki, az Országos Erdészeti Egyesület és a magyar erdőmérnöki kar nevében *Kovács* Gábor min. tan. mint a végrehajtó-bizottság tagja jelentette ki.

A selmeczbányai főiskolát *Kövesi* Antal rektor képviselte.

A faforgalom szabályozásáról szóló rendelet ügyében folyó hó 3-án a földmivelésügyi miniszter meghívására az érdekeltség értekezletre gyűlt össze. Az erdőbirtokosok köréből Hadik Barkóczy János grófot, Andrassy Sándor grófot és Ghyczy Kálmánt láttuk ott. Az összes felszólalók, Gáspár Fülöp budapesti tűzifakereskedő kivételével, a rendeletnek módosítását, részben pedig felfüggesztését

kivánták. Legtalálóbban nézetünk szerint *Kronberger* Zsigmond foglalta össze a kívánalmakat, amidőn azt kívánta, hogy szállítási igazolvány csak a külföldre és Ausztriába irányuló forgalomnál követeltessék meg, a hadsereg és az egyéb közszükségletet a hivatal biztosítsa a készletbejelentések alapján, az ezután fenmaradó fa-mennyiséget ellenben engedje át a belföldi szabad forgalomnak.

Az elnöklő földmivelésügyi miniszter a rendelet hatályon kívül helyezését ugyan nem helyezte kilátásba, ellenben annak módosítására ígéretet tett.

A faértékesítő hivatal elnökévé a kereskedelemügyi miniszter dr. *Bartóky* József v. b. t. t. földmivelésügyi államtitkárt, alelnökévé *Emmich* Gusztáv kereskedelemügyi min. tanácsost, ügyvezető alelnökévé *Kaán* Károly földmivelésügyi min. tanácsost, a hivatal főnökévé pedig *Biró* Zoltán m. kir. erdőtanácsost nevezte ki.

PÖSTYÉN

A HÁBORU DACZÁRA NYITVA

Az összes FÜRDŐK,
az összes SZÁLLÓK

teljes üzemben. Normális
vasuti forgalom (Budapest-
ről 3¼ óra közvetlen gyors-
vonattal). * * * * *

Egyesületünk tagjai az
eddig kedvezmények-
ben most is részesülnek.

A faértékesítő hivatal egyébiránt saját hatáskörében 154/A. szám alatt a városok és községek belterületén raktározott és oda ezután beszállítandó tűzifakészletek felhasználása tárgyában módosító rendeletet bocsátott ki, amelyről fakereskedelmi lapokból értesülünk. Sem az Országos Erdészeti Egyesület, sem az Erdészeti Lapok arról nem értesítettek, ami talán mégis az ügy érdekében állana. Ép oly kevéssé értesültünk közvetlenül arról, hogy a szállítás folyó évi július hó 1-ig szabaddá tétetett. A fenn említett újabb rendelet a készletben lévő tűzifát és faszenet általában, valamint az épületfát és fűrészárut 500 m^3 erejéig az illető belterületen, ha az anyag készletben van, vagy 1917. évi július hó végéig oda szállítatik, szabaddá teszi.

A részletekre vonatkozóan ajánljuk, hogy az érdekeltek magához a faértékesítő hivatalhoz forduljanak a rendelet teljes szövegének közlése végett.

A faforgalom szabályozásáról szóló rendelet hatásaként vidéken mindenekfölött teljes tájékoztatlanság és tanácstalanság uralkodik s a vevőközönség ellátása fenakadást szenvedett. Vannak eladott készletek, amelyek szállítási igazolvány hiányában nem szállíthatók. Új rendelkezéseket az uradalmak nem mernek elfogadni, mert nem tudják, kapnak-e szállítási igazolványt. Ilyeneket a felhangzó panaszok szerint csak u. n. közszükségletek fedezésére lehet kapni. De hát az a faiparos, az a faárugyár, amely ilyképen nem tud fához jutni, az bocsássa el munkásait, az a fogyasztó, aki a „belterületen“ már nem kap fát, szüntesse be a tüzelést? Rövid időre ugyan a saját községe belterületén lévő áruból talán ideig-óráig fedezheti szükségletét, de meggondolandó, hogy az u. n. detailisták a 154/A. sz. rendelet hatása alatt kicsiny, de legalább felszabadított készletüket mily áron lesznek hajlandók eladni, amikor a vevő máshonnan nem juthat áruhoz. Ez a helyi monopoliumok rendszerét jelenti, amely átmenetileg is igen káros.

Konkrét panaszként továbbá azt hallottuk, hogy a farendelet hatása alatt az utolsó órában tömérdek tűzifa ment ki vasuton Galicziába. Ez az északmagyarországi városok téli ellátásánál nagyon fog hiányozni. Igaz, hogy ez a kiözönlés, bár lassabban, a magas galicziai árak miatt a farendelet nélkül is bekövetkezett volna.

Végeredményben rendkívül kívánatos, hogy a farendelet megfelelő módosítása mielőbb bekövetkezzék és a faértékesítő hivatal, amely ma lélekölő, emberfölötti munkát végez, a gyermekbetegségekben mielőbb átéssék.

Bund Károly.

A Phycis tumidella (Zk.) károsítása a csertölgyön. A Tolna megye északnyugati részén fekvő, kiterjedt csertölgyállományokat úgy az idősebbeket, mint a fiatalabbakat, nagy mértékben ellepte egy hernyófaj és azokon tetemes károkat okozott. A károsítás akként nyilvánult, hogy május első felében a zsenge friss hajtások leveleit egy még kicsiny hernyó csomóba szöve rágta, pusztította. Egyes helyeken oly tömegesen lépett fel, hogy a fákon alig volt hajtás, mely össze ne lett volna szöve. A hernyó nappal rendszerint a levélcsozóban elkészített csőszerű szövedékben, fészekben tartózkodik. Maga a hernyó eleinte világos sárgás-zöldes alapszínű, hátán egy vékonyabb középső és ezt kétoldalt kísérő szélesebb barna sávval tarkázott, utóbb az alapszín inkább barnul és a csikok a hátsó részen elhalványodnak.

Kifejlett korában, június elején, a hernyó mintegy 2 cm hosszúságot ér el.

A károsítónak megállapítása végett néhány hernyót és hernyófészket felküldtem a m. kir. Központi Erdészeti Kísérleti Állomásnak Selmeczbányára, honnan a következő értesítést nyertem:

„A beküldött hernyók a tűzpillékhez tartozó Phycis tumidella (Zk.) lepkeének a hernyói, amelyek nappal az összefont levelek csőszerű szövedékében tartózkodnak. Fiatal tölgyesekben észrevehetően káros, arról azonban a szakirodalom nem emlékszik meg, hogy a csertölgyet is megtámadná.

Ellene csakis úgy védekezhetünk, ha a hernyók csomós fészkeit levágatjuk és megsemmisítjük.

A hernyók június havában a földben földdel kevert szövedékben bábozzák be magukat.

Miután valószínű, hogy ezen károsító más vidékeken is tömegesebben fellépett, mindenesetre érdekes volna tudni, hogy életmódját és károsításának mérvét illetőleg másutt mit tapasztaltak, szintugy, hogy milyen volt viselkedése az egyes fánemekkel szemben?

Nálunk a kocsányos és kocsánytalan tölgyet nem támadta meg, még ott sem, hol ezek a csertölgygyel elegyesen fordulnak elő, molyhos tölgyön elvéve néhány példányt találtam.

Niklos Károly

urad. erdőmérnök.

Szatmár város erdővásárlása. Szatmár város megvette a Gömörvármegyei Kereskedelmi R.-T.-nak az oláhgyürüsi határban Szatmár város csererdejével határos 1820 magyar hold letarolt erdejét holdanként 220 K-ért. (Váll.)

Magyar Vadászok Országos Szövetsége. A vadászat és vadtenyésztés terén mutatkozó sok hiány és sérelem, de különösen a háboru alatt Ausztria jóvoltából átszenvedett teljes vadászlőszerekhiány arra készítette a magyar vadászokat, hogy a közgazdaság, közélet és a nemes sport szolgálatában álló érdekeik védelmére országos szervezetbe tömörüljenek. Az égető szükség gyors segíélyt kiáltott, s a központi szervező bizottság ezt meghallva, a vidék támogatásával hirtelen megalapította a Magyar Vadászok Országos Szövetségét. A világháboru tüzeiben született szövetség, miniszterileg jóváhagyott alapszabályaira támaszkodva, 1917. július 1-én megkezdte működését és az Országos Magyar Vadászati Védegylettel karöltve fog munkálkodni a vadászok és vadászat javára.

Zászlajára felírta: a magyar vadászat bajainak orvoslását, hiányainak pótlását; ezek között elsősorban tagjainak tölténnyel való ellátását; magyar vadászlőszergyár és magyar vadászfegyvergyár alapítását; paritásos alapon a magyar állami löpörgyár megteremtését, hogy a magyar vadászokat felszabadítsa az osztrákok igen mostohának, mondhatni rosszakaratunak bizonyult gyámsága alól; a kellő védelmet nem nyújtó és részben elavult vadásztörvény hibáinak novelláris uton való sürgős reparálását; a vadászati és fegyveradóról szóló törvénycikk revízióját; a vadászbérletek körül burjánzó visszaélések és szabálytalanságok megszüntetését stb.

A tagdíj — éppen csak hogy neve legyen — évi 6 K. Ezért minden tag olcsó áron kap 2—300 kész töltényt, hüvelyt, lőport pedig tetszés szerinti mennyiségben; fürdőkön, üzletekben, orvosoknál jelentős kedvezvényt; díjtalan ügyvédi képviselést; a szövetség képeslapját és minden irányban a legmesszebb menő támogatást.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítással, belépési nyilatkozatokkal a „Magyar Vadászok Országos Szövetsége“ titkári hivatala: Budapest, IX., Ferencz-körut 34. készséggel szolgál.

Magyarország közgazdasága. Pénzügyi és közgazdasági évkönyv 1916. évről. Irta: *Katona Béla*. A háborus gazdasági és politikai viszonyok rendkívül bonyodalmas és szétágazó eseményeiben évről-évre biztos utmutatást és tájékozódást ad *Katona Béla* évkönyve, amely egyre hatalmasabb terjedelemben jelenik meg. Az előttünk fekvő kötet már majd 600 oldalra terjed, ami lehetővé teszi, hogy az események általános és beható bírálata mellett mindazokról az intézkedésekről és a gazdasági élet minden olyan jelenségéről, mely a gyakorlati élet szempontjából jelentőséggel bír, pontos tájékozódás legyen szerzhető. Az évkönyv ezuttal is a már teljesen bevált rendszer alapján ismerteti az egész év történetét. Az általános részben a nemzeti politika legfontosabb kérdéseit és a háborút követő idők nagy feladatait érinti a szerző, megjelölve mindenütt a szempontokat, melyek figyelembe volnának veendő.

Egyik fejezete a műnek az erdőgazdaság és fakereskedelem múlt évi fejleményeivel is foglalkozik, miközben rokonszenvesen emlékszik meg az Országos Erdészeti Egyesület 50 éves fennállásáról.

A középeurópai vámunió kérdésének irodalma. *Barcza Imre*, a budapesti kereskedelmi és iparkamara könyvtárosa, több kitűnő bibliográfia összeállítója, most a középeurópai vámunióknak a háború folyamán előtérbe nyomult óriási irodalmát dolgozta fel. A füzet, mely a Magyar Vámpolitikai Központ kiadványai sorában jelent meg, magában foglalja a német és a magyar irodalmat. A szerző figyelme kiterjedt a rőpiratokon kívül a folyóiratokban és napilapokban megjelent cikkekre is. Tartalmazza továbbá a füzet a nálunk kevésbé ismert francia és angol irodalmat és feldolgozza a múlt század Zollvereinmozgalmának irodalmát is. A füzethez *Matlekovits Sándor* irt előszót, melyben az eddigi középeurópai vámuniós törekvésekre történelmi visszpillantást vet.

